

Posudek oponenta diplomové práce

Téma práce: Problematika dávek hmotné nouze z pohledu sociálního pracovníka

Autor diplomové práce: Bc. Jana Váchová

Posudek oponenta práce: PhDr. Monika Válková

Studentka se ve své diplomové práci zaměřila problematiku dávek hmotné nouze v České republice z pohledu sociálního pracovníka ÚP ČR. Cílem diplomové práce je zmapování systému dávek hmotné nouze a poukázat na velmi náročnou práci sociálního pracovníka s klientem. Studentka si stanovila, že získání cenných informací o práci sociálního pracovníka v této oblasti, přispěje ke zvýšenému podvědomí o problémech, kterým musí sociální pracovník každodenně čelit.

Diplomová práce je členěna do 7 kapitol. Teoretická část se věnuje teorii sociální politiky, sociální politice v České republice, Úřadu práce a jeho struktuře a významu v boji se sociálním vyloučením, současné legislativě dávek hmotné nouze a roli sociálního pracovníka. Studentka velmi podrobně a strukturovaně zpracovala celou problematiku dávek hmotné nouze, která je velmi specifickou a složitou oblastí v práci sociálního pracovníka. Využila všechnu dostupnou literaturu, právní normy a další prameny, které vystihují danou problematiku hmotné nouze.

Praktická část předkládá a analyzuje výsledky dotazníkového šetření provedeného mezi sociálními pracovníky ÚP ČR. Zvolila metodu kvantitativního dotazníkového šetření s možností vlastní odpovědi. Oslovila celkem 335 pracovníkům ÚP ČR, mezi vybranými respondenty byli samozřejmě sociální pracovníci, ale také specialisté dávek hmotné nouze, vedoucí oddělení a referenti nepojistných sociálních dávek. Dotazník vyplnilo celkem 63 respondentů, tedy 19 % ze všech oslovených, tedy skoro pětina. Celkem bylo připraveno 26 otázek, prvních 7 otázek bylo identifikačních a zbylých 21 otázek bylo jak zaškrťávacích, tak otevřených, které nechali respondenti prostor pro rozvedení vlastní myšlenky. Cílem dotazníkového šetření byly zejména tyto oblasti: administrativní vytíženost práce sociálního pracovníka, dále agresivita klientů a opatření, které mají předejít problémům s agresivními klienty, přílišná fluktuace zaměstnanců a zneužívání dávek hmotné pomoci. Celý průzkum dle mého názoru byl velmi těžký na zpracování a interpretaci výsledků, neboť musela zpracovávat i otevřené otázky. Zpracování výsledků a interpretaci dat zvládla úspěšně.

Kapitola diskuse rozebírá dobrou či špatnou praxi ke stanoveným cílům a studentka doplňuje i svůj názor k dané problematice. Její zjištění z dotazníkové šetření u sociálních pracovníků je unikátním zjištěním v této oblasti: velká fluktuace pracovníků, nedostatečné finanční ohodnocení, agresivita klientů, přebujelá byrokracie a nespokojenost s vlastní sociální prací. V závěru své práce velmi výstižně rekapituluje své poznatky z průzkumu – dotazníkové šetření, kde je zobecněna problematika sociální práce na ÚP ČR s doporučením na možné systémové změny.

Závěr: Diplomová práce je po formální stránce velmi dobře zpracovaná. Studentka použila dostupnou literaturu vztahující se k problematice systému dávek hmotné nouze, právní normy vztahující se k této problematice. Největší přidanou hodnotu vidím v praktické části, neboť se dotkla dlouho již diskutovanému tématu nedostatek sociálních pracovníků, nízké finanční ohodnocení, značně přebujelá byrokracie ve státní správě. Domnívám se, že takto provedené dotazníkové šetření by mohlo být provedeno v rámci celé České republiky, a to dotčeným ministerstvem MPSV, pod který tato oblast spadá do gesce.

Hodnocení: Výborně. Doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

Byly provedeny podobné výzkumy, průzkumy či studie na podobné téma?

Na základě Vašich výsledků můžete jmenovat některá opatření, které by okamžitě pomohly v sociální práci v rámci ÚP ČR?

Zpracovala: PhDr. Válková Monika

V Praze dne 21. 5. 2019